Dosarul nr. 2-1637/2024; Cerere nr. 2-24093244-51-2-20082024-1

Dispozitivul a fost pronunțat public la 25 martie 2025,

Cererea de emitere a hotărârii motivate și cererea de apel au fost depuse la data de 31 martie de către reprezentantul pârâtului Pîslaru Dina - avocatul Bobu Anatolie,

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

Judecătoria Ungheni

Instanţa compusă din:

Preşedintele ședinței, judecător Valentina Stratulat

Grefier Ana Bîrcu

Cu participarea în cadrul dezbaterilor judiciare: a reclamantei **Bodrug Olga,** a reprezentantului reclamantei **Bodrug Olga -** avocatul Tatiana Roibu**,** și a reprezentantului pârâtului **Pîslaru Dina - avocatul Bobu Anatolie,**

În cadrul dezbaterilor judiciare nu s-au prezentat: - pârâții **Pîslaru Ion și Pîslaru Dina**,

a examinat în şedinţă de judecată publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către **Bodrug Olga** împotriva **lui Pîslaru Ion și Pîslaru Dina** privind încălcarea dreptului de vecinătate,

A c o n s t a t a t:

CIRCUMSTANȚELE CAUZEI CIVILE/ARGUMENTELE PARTICIPANȚILOR LA PROCES

1. La data 19.08.2024, avocatul Tatiana Roibu în interesele reclamantului Bodrug Olga s-a adresat în instanţa de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Pîslaru Ion și Pîslaru Dina privind încălcarea dreptului de vecinătate.
2. Cererea a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului Valentina Stratulat la data de 20.08.2024 și prin încheierea din 23.08.2024 s-a acceptat în procedura contencioasă. (f.d. 12-13)
3. **În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta indică că**, pârâții Pîslaru Ion și Pîslaru Dina locuiesc în vecinătate cu reclamanta Bodrug Olga, terenurile lor fiind delimitate printr-un gard de piatră (fortan), care a fost edificat exclusiv din mijloacele băneşti ale reclamantei. Mai bine de un an de zile în urmă, cu aproximație, pârâții au sădit pe întreg perimetrul gardului, nemijlocit lângă acesta, arbuști decorativi. Respectiva plantație s-a dezvoltat rapid atât în înălțime, depășind deja înălțimea gardului, dar și în volum, formând paralel cu gardul de piatră un gard viu foarte dens. Această plantație a fost realizată prin nerespectarea distanței minime prevăzută de lege față de linia de hotar, minim 60 de cm, conform art. 598 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, fiind adusă atingere drepturilor proprietarului vecin. Iar, ca urmare, este periclitat grav dreptul de proprietate al reclamantei asupra bunului său în sensul în care ultimul se distruge din cauza gardului viu plantat de vecini: au apărut fisuri, cade tencuiala. Atunci când plouă, apa de pe ramurile

arbuștilor cade nemijlocit pe peretele de fortan. Din cauza amplasării arbuștilor nemijlocit lângă gard, acesta este mereu umed, or densitatea frunzișului împiedică aerisirea și uscarea construcției. Inițial, Bodrug Olga s-a adresat la poliție întru apărarea drepturilor sale, care a constatat, urmare controlului, că faptele expuse mai sus corespund adevărului. Doar că petentei i s-a recomandat rezolvarea litigiului pe cale judiciară civilă, nefiind întrunite elementele vreunei componențe de infracțiune sau contravenție. Ulterior, reclamanta a încercat să dea curs posibilității de a rezolva litigiul extrajudiciar, expediind în adresa pârâților o notificare, care a rămas fără răspuns, nefiind reclamată de la oficiul poștal. De reținut că Bodrug Olga a încercat verbal să rezolve problema cu vecinii, având în vedere că anterior au mai fost și alte situații când pârâții au ignorat prevederile legale ce țin de respectarea dreptului de vecinătate. în consecință, epuizând opțiunile legale extrajudiciare, reclamanta își rezervă dreptul să își apere interesele legitime pe cale unei acțiuni judiciare. În temeiul circumstanțelor de fapt și de drept enunțate, conform art. 166-167 CPC, solicită instanței de judecată să dispună: Scoaterea, pe cheltuiala proprietarilor Pîslaru Ion și Pîslaru Dina, a plantației de arbuști/gardului viu de pe terenul acestora care este amplasată lângă gardul de piatră al vecinei Bodrug Olga și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.6-7)

4. Prin încheiere din 23 august 2024 s-au stabilit acțiunile de pregătire printre care s-a acordat pârâților termen pentru depunerea referinței, până la data de 15 octombrie 2024. Încheierile de acceptare în procedură și de pregătire pentru dezbaterile judiciare au fost expediate părților prin citație cu aviz. La data de 30 august 2024 a parvenit dovada de primire a corespondenței semnată avocatul Tatiana Roibu în interesele reclamantului Bodrug Olga, iar la 09 septembrie 2024 au parvenit avizele de recepție a corespondenței contrasemnate de pârâți. (f.d. 14-19)

5. Prin intermediului SEDP, la data de 15 octombrie 2024, avocatul Tatiana Roibu în interesele reclamantului Bodrug Olga a înaintat o cerere privind completarea probatoriului cu nr. de intrare 23501. (f.d. 20-36)

6. Prin încheierea din data de 21 octombrie 2024, s-a anexat la materialele cauzei, cererea privind completarea probatoriului cu nr. de intrare 23501 din 15 octombrie 2024, depusă de către avocatul Tatiana Roibu în interesele reclamantului Bodrug Olga și s-a expediat pârâților. Totodată s-a stabilit pârâților, termen pentru prezentarea contraprobelor până la data de 03 decembrie 2024, inclusiv. (f.d.37-41)

7. La data de 05.11.2024 prin intermediul SEDP de la avocatul Bobu Anatolie a parvenit cererea de anexare a mandatului cu Seria MA nr. 1923166 din 30.09.2024. (f.d. 42-43)

8. Totodată referință, la cererea de chemare în judecată nu s-a depus de către pârâți.

9. Prin încheierea din 09 decembrie 2024 s-a stabilit ședință de examinare a cauzei la data de 18 martie 2025. (f.d. 45-46)

POZIȚIA PĂRȚILOR / PARTICIPANȚILOR:

10. În cadrul dezbaterilor judiciare, reclamata **Bodrug Olga** și-a susținut cererea de chemare în judecată. A explicat că gardul de piatră a fost construit de ea din banii personali, cam 6 ani în urmă. Din cauză că pârâtul nu a tencuit gardul pe partea sa, acesta început să se risipească mai mult ca atât a plantat și niște arbuști. A mai explicat că, când plouă gardul devine ud nu poate să se usuce și au început a apărea fisuri, iar cu timpul se va demola. Mereu a tolerat comportamentul pârâtului, a încercat a rezolva situația cu plantele pe cale amiabilă, însă

acesta nu a dorit. Solicită doar mutarea arborilor la o distanță de 60 cm așa cum prevede legea, ca aceștia să nu fie lipiți de gard, iar gardul să se poată usca. A mai explicat că gardul îi aparține, partea sa este tencuită și nu cunoaște înălțimea gardului.

11. Reprezentantul reclamantului **Bodrug Olga**, avocatul Tatiana Roibu, în cadrul dezbaterilor judiciare a susținut cererea de chemare în judecată depusă în baza circumstanțelor de fapt și de drept indicate în cerere și a solicitat admiterea acesteia. A explicat că clienta solicită doar mutarea arbuștilor la distanța prevăzută de normele legale, dar mutarea include în sine acțiunea de a scoate și apoi de plantare, de aceea au cerut scoaterea plantației de arbuști.

12. Reprezentantul pârâtului **Pîslaru Dina - avocatul Bobu Anatolie** nu a fost de acord cu cererea de chemare în judecată. A explicat că deoarece semințele au fost împrăștiate, arbuștii au crescut spontan, dar aceștia nu creează careva impedimente gardului de piatră. A explicat că fisurile apărute nu sunt de la arbuști, ori la materialele cauzei lipsesc asemenea probe de la un specialist în domeniu. A solicitat respingerea integrală a acțiunii.

13. Pârâtul **Pîslaru Dina,** în cadrul ședințelor de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințată prin intermediul reprezentatului său despre data, ora și locul desfășurării ședințelor de judecată, iar interesele acesteia au fost reprezentate de către avocatul Bobu Anatolie, astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa dânsei. (f.d. 48)

14. Pârâtul **Pîslaru Ion,** în cadrul ședințelor de judecată nu s-a prezenta, deși a fost înștiințat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată prin citație cu aviz, astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia. (f.d.50)

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ ŞI APRECIEREA INSTANȚEI:

15. Examinând cererea de chemare în judecată, ţinând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de **a admite integral** cererea de chemare în judecată depusă de către **Bodrug Olga** împotriva **lui Pîslaru Ion și Pîslaru Dina** privind încălcarea dreptului de vecinătate, reieșind din următoarele considerente.

16. Înainte de a ajunge la concluziile de mai jos, instanța de judecată a reflectat în mod egal în privința tuturor probelor din dosar. Nu s-a oprit să desfășoare în detaliu pe fiecare dintre ele. Acest lucru ar fi disproporționat și inutil. În special, s-a ținut cont de legătură reciprocă și capacitatea lor de a răspunde specific și explicit la chestiunile principale ridicate de participanții în proces (vezi art. 130 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă). Astfel, instanța de judecată s-a concentrat pe acele argumente, dovezi și afirmații care au importanță și sunt decisive pentru soluționarea corectă a cauzei civile (vezi art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă).

17. **În temeiul art. 33 Cod de procedură civilă al RM,** (1) *Instanţele judecătoreşti judecă toate* ***cauzele*** *civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice şi autorităţilor publice privind apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime încălcate sau contestate,* ***cauze*** *pentru care legea nu prevede competenţa altor organe. (2) Instanţele judecătoreşti judecă* ***cauzele*** *cu participarea organizaţiilor şi cetăţenilor din Republica Moldova, a cetăţenilor străini, apatrizilor, organizaţiilor străine, organizaţiilor cu capital străin, organizaţiilor internaţionale dacă prin lege sau prin tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu este stabilită competenţa instanţelor judecătoreşti străine sau a altor organe.*

18. **Conform art. 33[1] Cod de procedură civilă al RM:** *Judecătoriile examinează şi soluţionează în fond toate pricinile/cauzele civile, dacă legea nu prevede altfel.*

19. **Conform art. 130 Cod de procedură civilă al RM**, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii*.

20. **În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM**, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

21. **Potrivit art.119 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM**, *probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanţi la proces*.

22. **În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă al RM**, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

23. **Conform prevederilor art. 240 alin. (1 și 3) Cod de procedură civilă al RM**, *La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

24. **Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil modernizat**, *(1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.*

25. **Conform art. 10 din Codul civil modernizat,** *(1) Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară. (2) Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.*

26. **Conform art.11 Cod civil, (1)** *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) Este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a*

avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

27. **Potrivit art.12 Cod civil** *caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente*.

28. **În temeiul art.13 Cod civil** (1) *niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). (2) În cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.(3) Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.*

29. **Dispozițiile art. 14 Cod Civil** statuează în alin. (1) *că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.* Iar alin. (2) *stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință*.

30. **Conform art.15 alin.(1) Cod civil** *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară*.

31. **În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil** *apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege*.

32. **Conform Articolul 16 alin. (2) Cod civil modernizat,** *metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sunt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.*

33. Inițial, instanța de judecată reține că **Bodrug Olga și Pîslaru Ion, Pîslaru Dina** sunt vecini și sunt în litigiu privind dreptul de vecinătate.

34. Astfel, vecinătatea este o stare de fapt care generează anumite drepturi și obligații pentru proprietarii bunuri imobile de unde se pot produce influențe reciproce. Pentru asemenea situații legea instituie pentru proprietarii bunuri imobile obligația generală de a se respecta reciproc. Deci, apărarea dreptului de proprietate în aceste cazuri se face cu ajutorul acțiunii negatorii, prin care se înțelege cerința proprietarului posesor al bunului către persoanele terțe privind înlăturarea piedicilor privind, folosința și dispoziția asupra bunurilor ce îi aparține.

35. **Potrivit prevederilor art.46 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova**, *dreptul la proprietate privată, precum şi creanţele asupra statului, sânt garantate.*

36. **În conformitate cu art.500 alin.(1) Cod civil**, *proprietarul are drept de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra bunului.*

37. Potrivit art.501 al.(2) Cod civil relevă că, (1) *Proprietatea este, în condiţiile legii, inviolabil (2)Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condiţiile legii.*

38. Conform art.510 alin.(2) Cod civil, *în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândeşte la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepţiile prevăzute de lege*.

39. Art.581 alin.(1) a Codului civil *statuează că, proprietarul unui bun are dreptul de a i se recunoaşte dreptul de proprietate şi de a obţine sau recupera posesia sa de la oricare persoană care îl stăpâneşte de fapt, cu excepţia cazului în care acea persoană are un drept de a poseda bunul, în sensul art.484 alin.(3), opozabil proprietarului.*

40. Potrivit art. 484 Cod civil, *(3) Este posesor de drept limitat persoana care exercită posesia asupra bunului: a) în calitate de titular al unui drept real limitat, în calitate de locatar, comodatar sau coproprietar, în privinţa cotelor- părţi ale celorlalţi coproprietari, precum şi în alte cazuri când exercită posesia cu intenţia de a acţiona astfel în interesul său, în baza unui anumit raport juridic cu posesorul sub nume de proprietar prin care posesorul de drept limitat a dobândit dreptul să posede bunul; sau b) în calitate de antreprenor, transportator, depozitar, precum şi în alte cazuri cînd exercită posesia cu intenţia de a acţiona astfel la indicaţia posesorului sub nume de proprietar, în baza unui anumit raport juridic cu posesorul sub nume de proprietar prin care posesorul de drept limitat are dreptul de a reţine bunul până când cheltuielile sau costurile aferente posesiei nu au fost achitate de către posesorul sub nume de proprietar.*

41. Sub acest aspect instanța de judecată relevă că, dreptul de proprietate este considerat ca fiind cel mai complet drept real, fiindcă întrunește în mâinile proprietarului toate atributele acestui drept şi anume dreptul de posesiune, dreptul de folosință şi dreptul de dispoziție.

42. Mai mult, dreptul de proprietate este acel drept subiectiv ce conferă titularului exercitarea în putere proprie şi în interes propriu a atributelor de posesie, folosință şi dispoziție asupra bunurilor sale în limitele determinate de lege.

43. Caracterul exclusiv al dreptului de proprietate îi permite titularului să facă singur ce vrea cu bunul său, în limitele prevăzute de lege. Astfel proprietarul în exclusivitate posedă, folosește şi dispune în „*plena potestas*" aceste atribute. În virtutea acestei puteri exclusive, oferite de legiuitor, proprietarul poate face asupra bunurilor sale orice act, cu condiția că **aceste acte să nu contravină legii şi să nu aducă atingere drepturilor unui terți, inclusiv al vecinilor**. În exercitarea împuternicirilor toate celelalte persoane sunt înlăturate, având numai obligația de a nu împiedica proprietarului exercitarea dreptului de proprietate.

44. Prin cererea de chemare în judecată reclamanta **Bodrug Olga** solicită de la **Pîslaru Ion, Pîslaru Dina** scoaterea pe cheltuiala acestora, a plantației de arbuști (gardul viu) de pe terenul cu nr. cadastral ***** (situat în***** extravilan) amplasată lângă gardul de piatră ce-i aparține. Prin urmare se constată că reclamantul a solicitat întreprinderea unor acțiuni care atentează la dreptul de proprietate a acesteia.

45. Potrivit certificatului din registrul bunurilor imobile din 30.08.2024, se constată că proprietar al terenului cu nr. cadastral *****, este Pîslaru Ion, în baza contractului de vânzare/cumpărare nr. 4755 din 11.12.2006 , drept înregistrat la 18.12.2006. (f.d. 21)

46. Potrivit certificatului din registrul bunurilor imobile din 30.08.2024, se constată că proprietar al terenului cu nr. cadastral ***** este Bodrug Olga, în baza contractului de vânzare/cumpărare nr. 1-1008 din 29.11.2021, drept înregistrat la 01.12.2021. (f.d. 22)

47. Se reține că la data de 04.06.2024 reclamanta Bodrug Olga s-a adresat către Inspectoratul de Poliție cu o plângere împotriva lui Pîslaru Petru, acesta a fost înregistrată cu nr. 3302. (f.d.24)

48. Potrivit raportului din 10.06.2024 eliberat de către Ofițerul Superior de Sector al Sectorului nr.1 al I.P. Ungheni comisar - Sergiu Păun, reiese că, în gestiune sa s-a aflat materialul cu număr de înregistrare R-II 3302 din data de 04.06.2024 depusă de către Bodrug Olga a.n. *****, înregistrat la I.P. Ungheni, precum că cet. Pîslaru Ion Petru dom. r***** a plantat arbuști în nemijlocita apropiere a gardului care delimitează gospodăriile acestora prin ce se deteriorează starea gardului ultimul având defecțiuni vizibile. Pe cazul dat s-a dus la data de 10.06.2024 la domiciliul lui Pîslaru Ion Petru pentru a-l audia pe marginea cazului dat. După ce s-a prezentat, i-a adus la cunoștință conținutul plângerii lui Bodrug Olga și i-a propus să dea declarații pe marginea cazului dat însă Pîslaru Ion care era însoțit de fiica și fiul său au intrat în incinta gospodăriei care aparține lui Pîslaru Ion și au declarat verbal că refuză să dea careva declarații scrise, verbale, pe marginea cazului dat. Tot odată au refuzat să semneze procesul de audiere pin care refuză să dea declarații și au comunicat că nu îi permite accesul în incinta gospodăriei sale pentru a face cercetarea la fața locului pe marginea plângerii depuse de către Bodrug Olga. (f.d.29)

49. Conform decizie din 11.06.2024 asupra rezultatelor examinării plângerii înregistrate în REI-II sub 3302 la data de 04.06.2024, s-a constat că, Bodrug Olga a.n. ***** are în posesie o gospodărie în același sat fiind vecină cu Pîslaru Ion. Cu aproximativ 5-6 ani în urmă, cet. Bodrug Olga a finanțat construcția unui gard din cărămidă (fortan) între gospodăria sa și a lui Pîslaru Ion care servește ca hotar de delimitare a gospodăriilor. Ultimul cu ceva timp în urmă a plantat mai mulți arbuști dea lungul gardului sus indicat la o distanță foarte mică. Datorită umezelii constante care se acumulează datorită gardului viu, plantat de către membrii familiei Pîslaru, rezistența gardului construit din cărămidă se degradează constant apărând multiple fisuri. La propunerea lui Bodrug Olga de a soluționa situația pe cale amiabilă și de a găsi un compromis cet. Pîslaru Ion nu a reacționat în nici un mod, și a neglijat rugămintea vecinei sale în mod arogant. La data de 10.06.2024 organul de constatare s-a deplasat în satul Elizavetovca r. Ungheni la domiciliul lui Pîslaru Ion pentru efectuarea unei cercetări la fața locului și de a fi audiat Pîslaru pe marginea cazului dat. Ultimul a refuzat categoric accesul organului constatator în incinta gospodăriei sale și oferirea declarațiilor. În această ordine de idei s-a comunicat că în cazul dat nu se întrunesc elementele componenței de infracțiuni sau contravenție prevăzută de legislația R.M. și pentru restabilirea în drepturi, i s-a propus de a se adresa în Instanța de Judecată în mod particular conform art. 598 Cod Civil a R.M. în baza celor expuse precum și conducându-se de prevederile art. 447^1 C.C. al R. Moldova, s-a decis: 1 .De a considera faptele expuse în plângere, confirmate. 2. De a nu porni cauză contravențională pe cazul dat din lipsa componenței contravenției. 3. De informat petiționarul despre decizia luată și de recomandat să se adreseze în mod civil în instanța de judecată pentru a repune în drepturi. (f.d. 30)

50. Potrivit răspunsului nr.34/54-8410 din 11.06.2024, Inspectoratul de Poliție al raionului Ungheni a informat reclamanta că plângerea, precum că vecinul Pîslaru Ion a plantat arbuști (gard viu) lângă gardul care delimitează gospodăria dânsei și a lui Pîslaru Ion fapt care contribuie la uzura (deteriorarea) gardului, a fost înregistrată în REI -2 sub nr. 3302 al I.P.

Ungheni la data de 04.06.2024 și a fost examinată. În rezultatul examinării din probele care a fost posibil de acumulat, s-a stabilit că faptele expuse s-au confirmat. În această ordine de idei îi comunică că în cazul dat nu se întrunesc elementele componenței de infracțiuni sau contravenție prevăzută de legislația R.M. și pentru restabilirea în drepturi, s-a propus să se adreseze în Instanța de Judecată în mod particular conform art. 598 Cod Civil a R.M. (f.d.31)

51. Instanță de judecată reiterează că **în conformitate cu art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă** *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime*. În conformitate cu **art.7 alin.(1) Cod de procedură civilă** *instanța judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim*.

52. **În conformitate cu art. 598 din Codul civil modernizat**, *orice construcţie, lucrare sau plantaţie se poate face de către proprietarul terenului numai* ***cu respectarea unei distanţe minime de 60 de cm faţă de linia de hotar****, dacă nu se prevede altfel prin lege sau regulamentul de urbanism, astfel încât să nu se aducă atingere drepturilor proprietarului vecin. Arborii, cu excepţia celor mai mici de doi metri, a plantaţiilor şi a gardurilor vii, trebuie sădiţi la distanţa stipulată de lege, de regulamentul de urbanism sau de obiceiul locului, dar care să nu fie mai mică de 2 metri de linia de hotar.* ***În caz de nerespectare a distanţei prevăzute la alin. (1) şi (2), proprietarul vecin este îndreptăţit*** *să ceară demolarea construcţiei sau* ***scoaterea ori tăierea la înălţimea cuvenită a arborilor, plantaţiilor ori gardurilor pe cheltuiala proprietarului terenului pe care acestea sunt ridicate***.

53. *Cu titlul de principiu art. 1 din Protocolul nr. 1 garantează dreptul de proprietate. În cauza Marckx împotriva Belgiei, pct. 63- 64, Curtea a afirmat pentru prima dată că: „[...] Recunoscând că orice persoană are dreptul la respectarea bunurilor sale, art. 1 garantează, în esență, dreptul de proprietate. Aceasta este impresia clară lăsată de cuvintele «bunuri» şi «folosința bunurilor» (în limba franceză: «biens», «propriete», «usage des biens»); lucrările pregătitoare («travaux preparatories»), la rândul lor, confirmă acest lucru în mod neechivoc: autorii au folosit constant «dreptul de proprietate» sau «dreptul la proprietate» pentru a descrie obiectul proiectelor succesive care au fost anterioare prezentului art. 1. Într-adevăr, dreptul de a dispune de bunurile proprii constituie un aspect tradițional și fundamental al dreptului de proprietate [...]*

54. Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate de către Constituția RM, art. 46 al. 5 stipulează că, dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător **și asigurarea bunei vecinătăți**, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

55. Instanța de judecată a constatat că, la caz este vorba de o influență vecină, a căror limite de exercitare a dreptului de proprietate sunt stabilite de Codul civil, prin urmare, s-a constat că plantația de arbuști (gardul viu), împiedică reclamanta în folosirea bunului său, iar efectele pe care susține reclamanta că le resimte în fapt corespund inconvenientelor normale de vecinătate.

56. La fel se reiterează că partea reclamantă a demonstrat că, plantația de arbuști (gardul viu), ce aparține pârâților atentează asupra gardul de piatră al dânsei, deoarece nu a fost respectată distanta minimă de 60 cm de plantare, față de linia de hotar. Or, potrivit decizie din 11.06.2024 și răspunsului nr.34/54-8410 din 11.06.2024 a Inspectoratului de Poliție Ungheni,

s-a stabilit cu certitudine că vecinul (pârâtul) Pîslaru Ion a plantat arbuști (gard viu) lângă gardul reclamantei cu încălcarea distanței prevăzute la art. 598 Cod civil care delimitează gospodăriile unde locuiește **Bodrug Olga** și **Pîslaru Ion**, fapt care contribuie la uzura (deteriorarea) gardului.

57. Aceste circumstanțe se probează și prin planșele foto de la f.d. 26-27, 32-36, conform cărora se atestă că între plantaţia de arbuști (gardul viu) al pârâților **Pîslaru Ion și Pîslaru Dina** și gardul de piatră al reclamantei **Bodrug Olga** nu a fost respectată distanţa minimă de 60 de cm faţă de linia de hotar, mai mult ca atât plantația de arbuști (gardul viu), a dus la deteriorarea gardul de piatră al reclamantei **Bodrug Olga.**

58. Totodată instanța de judecată reține că în ședința de judecată reclamanta a solicitat doar mutarea arbuștilor la o distantă admisă de normele legale. Iar mutarea gardului viu al pârâților implică acțiunea de scoatere pe cheltuiala pârâților a plantației de arbuști și plantarea lor la o distanță minimă de 60 cm. Acțiunea de plantare este propria dorință a pârâților ce nu poate fi impusă de instanța de judecată. Conform art. 598 din Codul civil modernizat reclamantul este îndreptățit să solicite **scoaterea plantaţiilor** ori gardurilor pe cheltuiala proprietarului terenului pe care acestea sunt ridicate, după cum este solicitat în cererea de chemare în judecată. Astfel instanța de judecată nu poate decide mutarea gardului viu.

59. Având în susţinere dispoziţiile legale nominalizate mai sus, analizând toate probele în ansamblu, din punct de vedere al veridicității şi pertinenței acestora, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de către **Bodrug Olga** împotriva **lui Pîslaru Ion și Pîslaru Dina** privind scoaterea plantației de arbuști (gardului viu), urmează a fi admisă integral. Or, probe contrare nu au fost prezentate de către pârâți, precum ar fi un raport de constatare sau alte probe de la un specialist în domeniu. Iar potrivit art.118 alin.(1) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*, și conform art.123 alin.(6) CPC, *faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat, instanța consideră că atâta timp cât pârâtul nu a prezentat careva probe care să demonstreze netemeinicia probelor prezentate la depunerea acțiunii, reclamantul este îndreptățit să solicite recuperarea împrumutului*

60. Conform prevederilor art. 94 alin. (l) și (2) CPC RM, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. **În cazul mai multor** reclamanţi sau **pârâți, aceştia sunt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod** egal, proporţional sau **solidar**, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sunt responsabili de cheltuielile lui.*

61. Potrivit art.83 alin. (1) CPC, *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

62. **Cu referire la cerința reclamantului de încasare de la pârâți a cheltuielilor de judecată** sub forma taxei de stat, instanța de judecată menționează că potrivit ordinului de încasare nr. 32041699 din 19.08.2024 (f.d. 4), reclamantul a achitat taxa de stat, în mărime de 250 lei. Astfel având în vedere că acțiunea reclamantului a fost admisă, instanța de judecată va admite cerința de încasare a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de **250 (două sute cincizeci) lei**, or aceste ultime cheltuieli real au fost suportate de către reclamant și vor fi încasate în mod solidar de la pârâți.

63. **Conform art. 84 CPC,** *(1)Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii. (2) Taxa de timbru se achită în contul instanţelor de judecată şi se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014. (3) Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023.*

64. **Conform art.2 a Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023***, (1) Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum şi pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac. (2) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.(3) Prin derogare de la alin. (1), nu se percepe taxă de timbru de la autorităţile şi instituţiile publice în acţiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul de stat.(**<u>**4) Taxa de timbru constituie 200 de lei**</u>*.

65. **Cu referire la cerința reclamantului de încasare de la pârât a Taxei de timbru** instanța de judecată menționează că potrivit Ordinului de încasare nr. 32041698 din 19.08.2024 (f.d. 3), reclamantul a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei. Instanța de judecată **reține că textul din art. 84 alin (4) CPC și din art.2 al. (2) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege" și textul „și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul", a fost declarat neconstituțional prin HCC20 din 26.09.24, MO423-426/10.10.24 art.155; în vigoare 26.09.24,** reieșind din cele menționate instanța de judecată va admite și va încasa în mod solidar de la pârâți taxa de timbru în mărime de 200 lei, or aceste ultime cheltuieli real au fost suportate de către reclamant.

66. **Cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică** instanța de judecată menționează că, potrivit art. 96 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

67. Potrivit Ordinului de Plată seria YL nr. 874945 din 28.06.2024 și a Ordinului de Plată seria YL nr. 874955 din 20.09.2024 se confirmă că reclamantul a achitat CA „**Tatiana Roibu**" pentru cauza civilă din speță în total suma de **3000 (trei mii) lei**, pentru servicii de asistență juridică (f.d.51, 52).

68. Prin prisma art. 41 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor şi Libertăţilor Fundamentale ale Omului, pentru ca cheltuielile de reprezentare în instanța de judecată să fie

incluse în suma acordată, acestea trebuie să fie reale şi necesare şi să aibă un cuantum rezonabil (Nilsen and Johnsen contra Norvegiei).

69. Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

70. Respectiv, analizând activitatea reală a avocatului, raportată la aspectul temporal de judecare a cauzei, ţinând seama de circumstanţele concrete ale cauzei, de numărul de acte procesuale întocmite de avocat, aportul avocatului la soluționarea cererii de chemare în judecată, reieșind din complexitatea problemei juridice ridicate în speță, fapt coroborat de către instanța de judecată prin practica CEDO la aprecierea acoperiri costului serviciilor juridice, **instanța de judecată consideră drept reale, necesare şi rezonabile la caz cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 (trei mii) lei, cerință ce urmează a fi admisă**.

71. În baza celor expuse supra instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de către **Bodrug Olga** împotriva **lui Pîslaru Ion şi Pîslaru Dina** privind încălcarea dreptului de vecinătate și încasarea cheltuielilor de judecată.

72. Cercetând cu maximă diligență materialele cauzei și audiind declarațiile participanților la proces, instanța de judecată nu a constatat nici un element să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu art. 236-241 CPC, Instanța de judecată,

H o t ă r ă ș t e :

Se admite integral cererea de chemare în judecată depusă de către **Bodrug Olga** împotriva **lui Pîslaru Ion și Pîslaru Dina** privind încălcarea dreptului de vecinătate.

Se dispune scoaterea pe cheltuiala pârâţilor **Pîslaru Ion și Pîslaru Dina** a plantației de arbuști (gardul viu) de pe terenul cu nr. cadastral ***** (situat în***** extravilan) amplasată lângă gardul de piatră al reclamantei **Bodrug Olga**.

Se încasează în mod solidar din contul pârâților **Pîslaru Ion,** a.n. ***** și **Pîslaru Dina,** *****în beneficiul reclamantului **Bodrug Olga,** ***** cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de **250 (două sute cincizeci) lei, taxa de timbru** în mărime de **200 (două sute) lei și cheltuielile pentru asistență juridică** în mărime de **3000 (trei mii) lei**.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Preşedintele şedinţei,

Judecătorul **Valentina Stratulat**